

Åbent Referat

til

Handicaprådet

Mødedato: Mandag den 7. marts 2016

Mødetidspunkt: 15:30 - 17:30

Mødested: Mødelokale 3, Bytoften

Deltagere: Poul Rosendahl, Else Marie Fog, Lotte Christiansen, Erik Rosendahl, Jan Boysen, Ellen Margrethe Højberg, Arne Lindberg Callesen, Gitte Eskesen, Ruth Damtoft Jakobsen, Lotte Cortsen

Fraværende: Susanne Bergmann

Referent: Nikolaj Dybdal Winther

Indholdsfortegnelse

	Side
211. Godkendelse af dagsorden.....	96
212. Gensidig Orientering	97
213. Planlagte anlægsaktiviteter 2016 - Plan, Kultur og Teknik	98
214. Orientering om fysisk tilgængelighed til Blåvand Fyr samt til detailhandelsbutikker	100
215. Drøftelse om ny belægning på udvalgte gader i Varde	101
216. Strategi for børn og unge - Handicap, psykiatri og udsatte (2016-2018)	102
217. Høring - Strategi for voksne indenfor udsatteområdet.....	105
218. Høring - Strategi for fysisk tilgængelighed i forhold til handicap-, psykiatri- og udsatteområdet.....	107
Bilagsliste	109
Underskriftsblad	110

211. Godkendelse af dagsorden

Dok.nr.: 10684

Sagsid.: 16/1021

Initialer: niwi

Åben sag**Beslutning Handicaprådet den 07-03-2016**

Fraværende: Else Marie Fog, Susanne Bergmann

Punkt 96, Gensidig orientering flyttes til efter punkt 99.

Dagsorden blev godkendt.

212. Gensidig Orientering

Dok.nr.: 10685
Sagsid.: 16/1021
Initialer: niwi
Åben sag

Sagsfremstilling

Orientering v. Formanden

Indvielse af butik i kræmmergade i regi af Samstyrken.
Formanden interviewes af TV Glad i forbindelse med KLAP-projektet.
Landsmøde i Danske Handicapråd.

Orientering v. Sekretariatet

Intet

Gensidig Orientering

Ændringer på Svaneparken. V. Gitte Eskesen og Kurt Bertelsen, Samstyrken, som deltager under dette orienteringspunkt.

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler
at orienteringen tages til efterretning

Beslutning Handicaprådet den 07-03-2016

Fraværende: Susanne Bergmann

Handicaprådet opfatter løsningen på Svaneparken som en forringelse for de udviklingshæmmede borgere på Svaneparken. Formanden og sekretæren udarbejder en skrivelse desangående, som Handicaprådets medlemmer får til gennemsyn inden endelig afsendelse.

Den øvrige orientering blev taget til efterretning.

213. Planlagte anlægsaktiviteter 2016 - Plan, Kultur og Teknik

Dok.nr.: 10205

Sagsid.: 16/619

Initialer: lobh

Åben sag

Sagsfremstilling

Plan, Kultur og Teknik er interesseret i en dialog med Ældrerådet og Handicaprådet omkring planlægning af de kommende anlægsaktiviteter for budgetperioden 2016-2019.

Formålet med at involvere Ældrerådet og Handicaprådet er, at få belyst forventninger og behov for brugere og interessenter med henblik på at kunne tage højde for disse i anlægsarbejdet. Her tænkes særligt på områder, hvor der kan være særlige ønsker til indretning og adgangsforhold ved de anlægsprojekter, der forventes gennemført i den kommende budgetperiode.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningens vurdering er, at processen vil være udbytterig for alle parter i kraft af forslag og idéer, der medvirker til et godt resultat og en optimal udnyttelse af ressourcerne.

Konsekvens i forhold til visionen

Anlæggene udføres i forlængelse af tanker for visionen.

Retsgrundlag

Kommunalfuldmagten.

Økonomi

Udgifterne afholdes inden for det afsatte budget.

Høring

Ingen.

Bilag:

1 Åben Anlægsoversigter - anlæg 2016- 2019 - Trykte budget

154277/15

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at anlægsprojekterne drøftes og eventuelle ønsker fra Ældrerådet og Handicaprådet i videst mulig omfang indarbejdes i de enkelte anlæg.

Beslutning Handicaprådet den 07-03-2016

Fraværende: Susanne Bergmann

Handicaprådet ønsker en tidlig inddragelse i forhold til Byudviklingsplaner.
Handicaprådet lagde vægt på trafiksikkerheden, især for svagtseende.

Orienteringen blev taget til efterretning.

214. Orientering om fysisk tilgængelighed til Blåvand Fyr samt til detailhandelsbutikker

Dok.nr.: 10686

Sagsid.: 16/1021

Initialer: niwi

Åben sag

Sagsfremstilling

På baggrund af to borgerhenvendelser om adgang til Blåvand Fyr henholdsvis detailforretninger i Varde Kommune, vil der på mødet blive givet orienteringer herom til Handicaprådet.

Driftchef Bjarne Fly og Teamleder Lars Eg Tanghøj deltager under punktets behandling.

Retsgrundlag

Bygningsreglementet

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Handicaprådet den 07-03-2016

Fraværende: Susanne Bergmann

Orienteringen blev taget til efterretning.

Driftchef Bjarne Fly undersøger forholdene omkring belægningen ved Blåvand Fyr nærmere. Teknik og Miljøchef Lars-Bo Johansen følger op på adgangen til detailforretninger og giver en orientering til rådet ved senere lejlighed.

215. Drøftelse om ny belægning på udvalgte gader i Varde

Dok.nr.: 10691
Sagsid.: 16/1021
Initialer: niwi
Åben sag

Sagsfremstilling

Plan og Byudvikling er i øjeblikket i færd med at projektere ny belægning på en række veje i Varde By.

Den nuværende asfalt- og flisebelægning vil blive erstattet af forskellige typer sten, som Plan og Teknik er klar iver, kan skabe udfordringer i forhold til kørestolsbrugere, gangbesværede eller svagtseende.

Materiale om belægningen er vedhæftet i notat.

Teamleder fra Teknik, Marlene Plet deltager under punktets behandling.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen ønsker at påpege, at det foreliggende er et udkast fra forvaltningen og dermed endnu ikke behandlet politisk.

Årsagen til, at Handicaprådet involveres så tidligt, skyldes at Plan og Teknik ønsker at kende, og tage hensyn til, så mange problemstillinger som muligt, inden de indstiller projekteringen til politisk godkendelse.

Forvaltningen bemærker, at der efter politisk godkendelse vil være en offentlig høring. Handicaprådets nuværende tilkendegivelser er således ikke udtryk for, at Handicaprådet ikke senere ønsker at afgive høringssvar vedrørende projektet.

Retsgrundlag

Lov om offentlige veje

Bilag:

1 Åben Information til handicaprådet

32031/16

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler
at Handicaprådet drøfter sagen.

Beslutning Handicaprådet den 07-03-2016

Fraværende: Susanne Bergmann

Handicaprådet henviser til, at Plan og Teknik tænker svagtseende ind i belægningsplanerne, så man kan mærke forskel på, om man bevæger sig på fortov eller kørebane.

216. Strategi for børn og unge - Handicap, psykiatri og udsatte (2016-2018)

Dok.nr.: 10659
Sagsid.: 15/11794
Initialer: lcor

Åben sag

Sagsfremstilling

Der fremlægges forslag til Strategi for Børn og Unge - Handicap, psykiatri og udsatte – dok.nr. 11104-16.

Byrådet godkendte i juni 2015 Varde Kommunes Handicap-, psykiatri- og udsattepolitik for 2015-2018. Byrådet godkendte samtidig, at der under politikken udarbejdes strategier for de enkelte delområder. Strategi for Børn og Unge - Handicap, psykiatri og udsatte er en samlet strategi for børne- og ungeområdet.

De politiske målsætninger er:

- Tilgængelighed og sammenhæng
- Dagtilbud, skole, beskæftigelse og uddannelse
- Bolig og hjemmeliv
- Fritid, idræt og kultur
- Forebyggelse og tidlig indsats
- Sociale relationer
- Velfærdsteknologi

Strategien udmønter politikens målsætninger ved at sætte retning for det fremtidige arbejde med disse i relation til børn og unge. Hver målsætning bliver i strategien behandlet individuelt, med klarlægning af de områder, der sættes fokus på under den enkelte målsætning.

Der udarbejdes en separat strategi for "Tilgængelighed" på tværs af børne- og voksenområdet, hvorfor dette tema ikke vil blive behandlet i denne strategi.

I relation til målsætningerne vedrørende Bolig og Hjemmeliv samt Velfærdsteknologier, kan udfordringerne ses i forlængelse af målsætningen "Sammenhæng" hvormed de to målsætninger ikke bliver behandlet i selvstændige afsnit, men under målsætningen "Sammenhæng".

Kort gennemgang af målsætningernes fokusområder:

Sammenhæng: Der sættes særligt fokus på at udbygge organiseringen af det fremadrettede tværgående samarbejde på tværs for at skabe tryghed og kontinuitet for familierne, samarbejde omkring unges overgang til voksenlivet, at alle indsatser samles i en sammenhængende plan, udbygning af tværgående vidensnetværk samt kontinueret involvering af forældre i samarbejdet.

Dagtilbud, skole, beskæftigelse og uddannelse: Der sættes særligt fokus på at bryde negativ social arv og sikre chancelighed for alle børn og unge, implementering af projektet "Inklusion som læringskultur" samt fokus på overgangene hele vejen fra dagtilbud til voksertilværelsen.

Fritid, idræt og kultur: Der sættes særligt fokus på at understøtte partnerskaber der kan fremme inkluderende rammer og holdninger i det lokale foreningsliv, sikre let tilgængelighed og tydelig henvendelsesmuligheder for frivillige og foreninger, samt etablere netværksmuligheder for forældre.

Forebyggelse og tidlig indsats: Der sættes særligt fokus på opmærksomhed på spæd-og småbørn, der vokser op med flere risici i deres hjem og hverdag, styrkelse af sagsbehandlingen, målrettet arbejde med opsporingsværktøj, formaliseret organisering af inddragelse af sundhedsfaglig personale i arbejdet med målgruppen, samt forsat styrkelse af den fremskudte indsats.

Sociale relationer: Der sættes særligt fokus på etablering af netværksmuligheder for forældre men også børn og søskende i familierne, at understøtte i at bygge bro og bånd til lokalmiljøet at kommunen skal understøtte åbenhed for forskellighed og være åben omkring forskellighed og mangfoldighed.

Umiddelbart efter strategiens vedtagelse vil der blive udarbejdet handleplaner for de enkelte områder, herunder mål og succeskriterier som understøtter de enkelte indsatser. Der ligger i strategien op til, at der i strategiperioden sker en årlig opfølgning og eventuelt evaluering på opnåelse af målsætningerne.

Strategien er baseret på en forundersøgelse og efterfølgende workshop.

Forundersøgelsen bestod af interview med medarbejdere i Varde Kommune, input fra diverse eksperter fra videns- og forskningsinstitutioner (KL, Socialstyrelsen, SFI, SDU, Det Centrale Handicapråd) samt gennemgang af diverse publikationer vedrørende målsætningerne. Af publikationer skal særlig nævnes KL's udspil – De udsatte Unge – Fremtiden er deres. http://www.kl.dk/ImageVaultFiles/id_72308/cf_202/KL-udspil-De_udsatte_b-ri - Fremtiden_er_deres.PDF

I workshoppen blev inddraget fagpersonale, forældre og politikkerne og råmaterialet fra workshoppen kan ses i dok.nr. 2477-16.

Retsgrundlag

Lovgrundlaget på børne- og ungeområdet.

Økonomi

Ingen

Høring

Forslaget sendes i høring i perioden den 10. februar – 29. marts 2016 (kl. 12) i bestyrelser og MED-udvalg på børne- og ungeområdet, FællesMED Børn & Unge samt Handicaprådet.

Derudover sendes forslaget i offentlig høring ved offentliggørelse på hjemmesiden.

Bilag:

1	Åben	Strategi for Børn og Unge - Handicap, psykiatri og udsatte.pdf	11104/16
2	Åben	Bilag 1- Råmateriale fra strategiworkshop	2477/16

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at forslag til strategi for børn og unge – handicap, psykiatri og udsatte godkendes,

at forslaget sendes i høring som beskrevet ovenfor,

at de indkomne høringssvar behandles på udvalgsrådet den 12. april 2016 med henblik på endelig godkendelse.

Beslutning Udvalget for Børn og Undervisning den 09-02-2016

Fraværende: Marianne Bruun Kristiansen

Forslaget blev godkendt og sendes i høring som beskrevet.

Beslutning Handicaprådet den 07-03-2016

Fraværende: Susanne Bergmann

Handicaprådet ser positivt på udarbejdelsen af strategien. Handicaprådet har ingen yderligere bemærkninger på nuværende tidspunkt.

217. Høring - Strategi for voksne indenfor udsatteområdet

Dok.nr.: 10660

Sagsid.: 15/7687

Initialer: sasc

Åben sag

Sagsfremstilling

Strategi for voksne borgere indenfor udsatteområdet er Varde Kommunes sigtelinje for arbejdet med denne målgruppe i årene 2016-2018.

Varde Kommune har kontakt med ca. 75 socialt udsatte borgere heraf flest mænd.

Det er mennesker over 18 år i udsatte livssituationer med misbrug og/eller psykiske lidelser. Mange lever isoleret med meget sparsom kontakt til familie og venner. De har typisk vanskeligheder i forhold til deres bolig. Det er borgere med massive problemer ikke kun i forhold til hjemløshed, misbrug og psykiske lidelser, men også i forhold til basale behov som hygiejne, ernæring og sundhed.

Udover de borgere, som vi er i kontakt med, er der givetvis et ukendt antal borgere, som også er udsatte, men som vi (endnu) ikke har kontakt til.

Strategien anbefaler bl.a., at vi skal sætte massivt ind med støtte, så snart en borger er i fare for at blive sat ud af sin bolig, at opsøgende medarbejdere skal have mere tid til opsøgende arbejde, støtte til unge i ungdomsboliger fx via social vicevært. Samtlige anbefalinger fremgår bagerst i strategien.

Forvaltningens vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at strategi for voksne indenfor udsatteområdet vil betyde en bedre og mere sammenhængende indsats for denne gruppe borgere.

Retsgrundlag

Intet.

Økonomi

Gennemførelse af nogle af forslagene vil have budgetmæssige konsekvenser. Hvis strategien godkendes, vil de økonomiske konsekvenser af forslagene blive beregnet tilbundsgående, og forslagene vil indgå i den politiske prioritering ved kommende budgetlægnings.

Høring

Handicaprådet, Integrationsrådet og MED-udvalgene i Center Bøgely og Socialpsykiatrien.

Bilag:

1 Åben Udkast til Strategi for voksne indenfor udsatteområdet

110560/15

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at strategi for voksne indenfor udsatteområdet godkendes til udsendelse i høring, forinden endelig godkendelse i udvalget.

Beslutning Udvalget for Social og Sundhed den 09-02-2016

Fraværende: Niels Haahr Larsen

Anbefalingen blev godkendt.

Beslutning Handicaprådet den 07-03-2016

Fraværende: Susanne Bergmann

Handicaprådet ser positivt på strategien for voksne indenfor udsatteområdet.

218. Høring - Strategi for fysisk tilgængelighed i forhold til handicap-, psykiatri- og udsatteområdet

Dok.nr.: 10661
Sagsid.: 15/7688
Initialer: sasc

Åben sag

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog i juni 2015 Handicap-, psykiatri- og udsattepolitik og herunder, at der skulle udarbejdes en strategi for tilgængelighed. Tilgængelighed for mennesker på handicap-, psykiatri- og udsatteområdet handler i vid udstrækning om, at der skal være fysisk tilgængelighed for alle.

Strategi for tilgængelighed i forhold til handicap-, psykiatri- og udsatteområdet er Varde Kommunes sigtelinje for arbejdet med tilgængelighed fra 2015-2018. Strategien fokuserer på at skabe universelle løsninger, når der etableres nye bygninger, veje og områder i naturen, således, at alle borgere kan færdes de samme steder.

Strategien er udarbejdet af Social- og Sundhedsafdelingen i samarbejde med Plan, Kultur og Teknik. Strategien skal i fremtiden indgå i arbejdet med Kommuneplanen og lokalplaner.

Strategien anbefaler, at Varde Kommune satser på universelle løsninger, så alle kan følges ad (i naturen) uanset funktionsnedsettelse. Derudover anbefaler strategien, at der på Varde Kommunes hjemmeside skal være mulighed for at pege ud på et kort, hvor der er problemer i forhold til tilgængelighed, således at det bliver nemt for kommunen at ændre og forbedre forholdene. Derudover anbefaler strategien, at der tænkes løsninger ind som kan hjælpe fx svagtseende og blinde ved fodgængerfelter og lignende. Endelig anbefaler strategien, at Handicaprådet inddrages, når der bygges nye veje, pladser, anlæg og bygninger for at sikre, at der tages hensyn til tilgængelighed for alle.

Direktionen behandlede sagen på møde den 27. januar 2016 og anbefaler strategien til godkendelse i Udvalget for Social og Sundhed med henblik på udsendelse i høring.

Forvaltningens vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at Strategi for tilgængelighed vil give et godt grundlag for arbejdet med at sikre fysisk tilgængelighed både i naturen, på gader, veje og pladser samt i bygninger for alle borgere i Varde Kommune, uanset hvilke udfordringer borgerne måtte have.

Konsekvens i forhold til visionen

Strategi for tilgængelighed vil være med til at sikre, at Varde Kommunes vision Vi i Naturen også er levende for borgere med forskellige handicap eller andre fysiske eller psykiske udfordringer.

Retsgrundlag

Varde Kommunes Handicap-, psykiatri- og udsattepolitik.

Økonomi

Implementeringstiltag holdes inden for rammerne af det eksisterende budget.

Høring

Handicaprådet, Virksomheds-MED hos Samstyrken, Bo- og Genoptræningscentret Lunden, Socialpsykiatrien og Center Bøgely.
Øvrige stående udvalg.

Bilag:

1 Åben Strategi for Tilgængelighed i forhold til handicap-, psykiatri- og udsatteområdet 129684/15

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,
at strategien godkendes, og
at strategien sendes i høring.

Beslutning Udvalget for Social og Sundhed den 09-02-2016

Fraværende: Niels Haahr Larsen

Strategien godkendes til udsendelse i høring.

Beslutning Udvalget for Arbejdsmarked og Integration den 08-03-2016

Fraværende: Ingen

Udvalget har ingen bemærkninger til strategien.

Beslutning Udvalget for Kultur og Fritid den 15-03-2016

Fraværende: Ingen

Anbefalingen blev godkendt.

Beslutning Handicaprådet den 07-03-2016

Fraværende: Susanne Bergmann

Handicaprådet har ingen bemærkningerne til strategien for fysisk tilgængelighed i forhold til handicap-, psykiatri- og udsatteområdet. Handicaprådet følger udviklingen med interesse.

Bilagsliste

213. Planlagte anlægsaktiviteter 2016 - Plan, Kultur og Teknik
  1. Anlægsoversigter - anlæg 2016- 2019 - Trykte budget (154277/15)

215. Drøftelse om ny belægning på udvalgte gader i Varde
  1. Information til handicaprådet (32031/16)

216. Strategi for børn og unge - Handicap, psykiatri og udsatte (2016-2018)
  1. Strategi for Børn og Unge - Handicap,psykiatri og udsatte.pdf (11104/16)
  2. Bilag 1- Råmateriale fra strategiworkshop (2477/16)

217. Høring - Strategi for voksne indenfor udsatteområdet
  1. Udkast til Strategi for voksne indenfor udsatteområdet (110560/15)

218. Høring - Strategi for fysisk tilgængelighed i forhold til handicap-, psykiatri- og udsatteområdet
  1. Strategi for Tilgængelighed i forhold til handicap-, psykiatri- og udsatteområdet (129684/15)

Underskriftsblad

_____

Poul Rosendahl

_____

Else Marie Fog

_____

Lotte Christiansen

_____

Erik Rosendahl

_____

Jan Boysen

_____

Ellen Margrethe Højberg

_____

Susanne Bergmann

_____

Arne Lindberg Callesen

_____

Gitte Eskesen

_____

Ruth Damtoft Jakobsen

_____

Lotte Cortsen